

FISCALIA GENERAL
del
PRINCIPAT D' ANDORRA

M E M O R I A

que presenta la Fiscalia General del Principat als :

M.I. Tribunal de Corts
SS.EE. Srs. Co-Princeps
MM.II. Srs. Veguers
M.I. Sr. Síndic General
M.I. Sr. Cap de Govern

ANY JUDICIAL 1.982-83

Andorra la Vella, a 18 d'octubre de 1.983

Constitueix un alt honor per part d'aquesta Fiscalia General, elevar la present Memòria de l'any judicial 1.982-83, amb ocasió de l'obertura del M.I. Tribunal de Corts, essent el costum ja iniciat l'any anterior.

En la Memòria que presentà aquesta Fiscalia General l'any passat sol.licitava, amb caràcter prioritari, que es creés el Butlletí Oficial del Principat, doncs es considerava que era imprescindible i necessari, per a donar certesa i seguretat jurídica. Doncs bé, ja ha quedat instituït el mencionat Butlletí Oficial, que està portat a ésser un instrument molt important per al Principat.

Presentem en aquesta Memòria, que voldríem que fos una radiografia, el més perfecte possible de la Criminalitat a les Valls, amb dades específiques, referents als fets delictius que s'han produït durant l'any judicial 1983. Aquestes xifres assoleixen la denominada "Delinqüència aparent" dels fets, que per suposar-se delictius donen lloc a que s'iniciï el subsegüent Procediment Judicial, sense però perjudicar responsabilitat. Tot i això, el seu volum no coincideix amb el de la "Delinqüència real", de més ampli aspecte social, ja que baix aquest concepte han d'incloure's també les infraccions penals succeïdes, però no percebudes ni denunciades, o sia els "Números negres", justificada obsessió dels Criminòlegs i de la Sociologia Penal, quan vol conèixer amb la major certesa possible el grau d'efectivitat de les lleis, i el progressiu augment de la delinqüència que distorsiona el món i fa difícil quantificar la dolosa productivi-

tat de les societats occidentals. Endemés cal tenir en compte la quantia de la "Delinqüència Legal" - en tenem per ella, la que ha estat declarada per Sentèn cia que ha guanyat fermesa en número, però que no coincideix amb els autors, còmplices i encobridors ni amb els delictes o faltes sancionades, ni amb els subjectes passius, víctimes o perjudicats perquè una mateixa sentència pot referir-se a varis responsables condemnats, o a més d'un delicte i a múltiples damnificats.

Alhora ho posem de manifest per tal de valorar l'evolució de la delinqüència al Principat, i adoptar les normes legislatives pertinents per tal d'assolir la co-existència entre les llibertats que l'home demana, i a l'ensem mereix, i la seguretat i l'ordre que la societat necessita per a desenvolupar-se amb profit i aconseguir un benestar.

En relació a anys passats, s'observa en general un augment dels procediments de faltes o contravençions penals, de competència dels Hbles. Srs. Batlles i també de les causes per delictes de competència del M.I. Tribunal de Corts.

No s'observa augment segons el recompte de la "Delinqüència Legal", amb relació a altres anys, als delictes relatius a les drogues i estupefaents, però que estem segurs (encara que afortunadament, es pot afirmar que la droga no inunda el nostre país com passa en d'altres nacions, on el tràfic i consum aug-

menta progressivament) que no es tracta ja d'una delinqüència ocasional i transitòria condicionada per les vicissituds del turisme o del trànsit a altres països, sinó que avui ha adquirit el caràcter de delinqüència continuada, permanent sense però, que pugui titllar-se de professionalitzada.

La droga ha guanyat amb intensitat i extensió, i el que és més greu, la consternant disminució de l'edat en l'iniciació del consum de la droga; pensem que en els països que envolten al Principat, la situació és alarmant, l'ascens és realment espectacular, en una paraula, l'evolució en el tràfic i consum de drogues, és insospitada.

La relació entre la comissió de delictes i el consum de la droga, és evident. El drogadicte no és un delinqüent, però la seva criminalitat és conseqüència indirecta de la necessitat de proveir-se de diners pel pagament de la droga; alhora el tòxicoman es converteix en delinqüent per a procurar-se droga o diners; però és que endemés, el consum habitual d'estupefaents incita a cometre altres delictes, perquè no solament es tracta de robaris en farmàcies sinó que d'actes de violència i fins i tot homicidis, falsificacions de receptes, etc, però, inclòs, s'està posant cada dia més de manifest que el món de la droga i del delicte s'ajunten cada

vegada més, de tal manera que la majoria de delinqüents comuns, consumeixen hachis, cocaïna o heroïna o trafiquen en aquests productes.

Enfront d'aquesta problemàtica internacional, estimem que és precís la implantació d'una acció concertada de prevenció contra la droga que hauria de començar per una informació sobre les conseqüències que reporta ; programes educatius o de propaganda que podrien constituir-se en mitjans eficaços per a evitar el consum.

Quan a l'aplicació de la llei, si es tracta d'adolescents o joves, consumidors-traficants en drogues "fluixes", benignitat, però sense tolerar l'idea que "l'herba és una droga innocent", però contra el traficant, aplicació de la llei amb rigor.

La prevenció general deuria projectar-se sobre la venda de determinats productes farmacèutics.

Altre aspecte important de la delinqüència a ressaltar és que els autors dels delictes "més greus" són en general persones estrangeres que es traslladen al Principat i aprofiten llur estada per a cometre accions delictives, fonamentament delictes contra la propietat, especialment falsificacions i estafes, mitjançant la presentació i utilització de tarjetes de crèdit que han sostret il·lícitament o falsificat a l'estranger. També els delictes de xecs sense fons

i els delictes de robatori amb força en les coses, rara vegada amb violència o intimidació en les persones, i delictes de furt, essent tots aquests delictes els més nombrosos.

En altra Memòria pròxima, ja aprofundirem en la delinqüència econòmica, denominada també de "coll blanc", o "Delinqüència de cavallers", relativa a la defensa dels instruments del tràfic mercantil i més concretament a les desviacions anti-jurídiques que comporta la utilització abusiva de la lletra de canvi, els xecs i demés instruments mercàntils utilitzats com a mitjans de pagament, instruments valuosos al servei de l'economia i del tràfic mercantil, però portadors també del germen inflativista i dels estigmes del delicte.

Abans d'acabar, voldria dir unes paraules respecte a l'acció civil per a clarificar el seu comés.

L'acció civil nascuda de l'acte il·lícit que endemés sigui punible, i que pot comprendre la restitució de la cosa de la qual hagi estat privat el perjudicat, la reparació del dany i la indemnització dels perjudicis causats pel fet punible, a diferència d'Itàlia i França, i malgrat l'heterogeneïtat de les sancions (pena i indemnitzacions) està forçosament imposada al Principat, al Ministeri Fiscal, "sempre que la part perjudicada no hagi desistit o renunciat expressament a la seva reclamació civil" (Art. 17,

paràgraf 3º del Decret de Procediment Penal), per bé que aquesta renúncia o desestiment a l'acció civil no impedeixi ni anul.li l'exercici de l'acció penal; en aquest cas el Ministeri Fiscal es limitarà a demanar el càstig dels culpables atès que l'acció punitiva sempre va dirigida a l'actuació d'una pretensió de l'Estat, en canvi la civil és una pretensió reparatòria del perjudicat particular, encara que l'exerciti el Ministeri Fiscal, ja que fins i tot tractant-se de delictes que causin perjudicis a l'Estat, aquests entren en el procés, com a Administrador o com a Fisc. L'article 17 disposa que l'acció civil podrà "intentar-se ja sigui conjuntament amb la penal, o per separat, en judici civil", tot i aixó és obvi que el Ministeri Fiscal no està legitimat processalment per a exercitar exclusivament l'acció civil, davant d'aquesta jurisdicció, (excepte en els supòsits que no són del cas exposat, per no allargar la lectura d'aquesta Memòria), ja que únicament ho estarà com a part actora, el titular del crèdit reprobatori, al qual correspon l'iniciativa del procés, doncs la sentència que es dicta afectarà únicament als seus interessos privats.

Per acabar, hem de fer especial menció de la col.laboració que efectuen els Advocats del Principat a l'Administració de Justícia, essent uns elements valuosos del propi Tribunal de Corts i del Ministeri Fiscal.

La Policia del Principat ha actuat amb eficàcia i acertadament en el que es refereix a la detenció dels pressumptes delinqüents i esbrinament i investigació dels delictes. També és necessari assenyalar la tasca que efectua el Centre de Detenció en el que respecta el compliment de les penes inferiors a tres mesos de presó que es compleixen efectivament al Principat.

Es quan té, el Ministeri Fiscal, l'honor de comunicar i manifestar.

Andorra la Vella, a 18 d'octubre de 1.983

EL FISCAL GENERAL,

ANTONI SABATER I TOMAS.-

1.- CAUSES : RESULTATS ESTADISTICS - DELICTES-

CAUSES INICIADES :	400
CAUSES ACABADES :	106
CAUSES AMB CONDEMNA :	91
CAUSES SENSE CONDEMNA :	15
a) ABSOLUCIONS :	14
b) SOBRESEIMENTS :	1

2.- DURACIO DE LES PENES IMPOSADES

<u>PENES PRIVATIVES DE LLIBERTAT</u>	
MENYS DE SIS MESOS :	38
DE 6 MESOS A UN ANY :	28
MES D'UN ANY :	12
MULTES :	52
ARRESTOS DE CAP DE SETMANA :	2

3.- PERSONES CONDEMNADES

DONA :	7
HOME :	90

4.- PERSONES CONDEMNADES A LES QUALS SE'LS HA APLICAT ELS BENEFICIS DE LA SUSPENSIO DE CONDEMNA :

DONA :	3
HOME :	35

5.- NACIO ELEGIDA PER LES PERSONES CONDEMNADES PEL COMPLIMENT DE LA CONDEMNA :

FRANÇA :	3
ESPANYA :	11
PRINCIPAT D'ANDORRA :	2

6.- DELICTES JUTJATS I CONDEMNATS

<u>DELICTES CONTRA LA VIDA I INTEGRITAT DE LES PERSONES</u>	
Assessinat :	-
Parricidi :	-
HOMICIDI :	-
Infanticidi :	-
Abort :	-
Lesions :	-

DELICTES CONTRA LA LLIBERTAT I SEGURETAT DE LES PERSONES

Coaccions : -

Amenaces : -

Detencions il.legals : -

Aplanament de morada : -

DELICTES CONTRA LA LLIBERTAT SEXUAL

Violació : -

Abusos deshonestos : 2

Estupre : -

Rapte : -

Escàndol públic : -

DELICTES CONTRA L'HONOR

Calúnia : -

Injúria : -

Maltractes : -

DELICTES DE TINENCA IL.LEGAL D'ARMES DE FOC : 1

DELICTES CONTRA LA PROPIETAT

Apropiació indeguda : -

Furt : 11

Robatori : 21

Estafa : 4

Xec sense fons : 5

Tinença il.lícita de documents falsos : 2

Incendi : -

Danys : -

Utilització il.legítima de vehicle de motor d'altri : -

DELICTES CONTRA LA SEGURETAT INTERIOR DEL PRINCIPAT

Desacats a l'Autoritat o als seus Agents : 5

AGRESIO AMB ARMA BLANCA CONTRA AGENT AUTORITAT : 1

DELICTES CONTRA L'ADMINISTRACIO DE JUSTICIA

Acusació i denúncies falses : 1

Fals testimoni : -

Quebrantament de condemna : -

FALSEDATS

Falsificació de documents públics, oficials i comerç:6

Us de documents públics, oficials i de comerç falsificats :
14

Falsificació de documents privats : -

Us de documents privats falsificats : -

DELICTES DE TRAFIC DE DROGUES : 12

DELICTES D'IMPRUDENCIA

Comesos amb vehicle de motor amb :
a) resultat de danys : 2
b) resultat de lesions : 10
c) resultat de lesions i danys : 5

sense vehicle de motor : -

ALTRES DELICTES

TINENÇA D'UTENSILIS APTES PER A LA FALSIFICACIO : 1

TEMPTATIVA DE CORRUPCIO : 1

XANTATGE : 1

RECEPTACIO : 6

7.- FALTES O CONTRAVENCIONS PENALS: RESULTATS ESTADÍSTICS

OCTUBRE 1.982 - SETEMBRE 1.983

PROCEDIMENT INICIATS : 290

PROCEDIMENTS ACABATS : 241

a) amb condemna : 207

b) sense condemna : - absolucions : 32
- sobreseïments: 2

FALTES O CONTRAVENCIONS ENJUDICIADES

Lesions doloses : 10

Maltractes : 13

Coaccions : 1

Injúries : 3

Amenaces : 12

Furt : 26

Estafa : 2

Apropiació indeguda : 4

Danys : 18

Incendis : -

Conducció sense permís : 10

Conducció en estat etílic : 10

Conducció amb excés de velocitat: 5

Falta de respecte a l'Autoritat o als Agents : 5

Imprudència amb resultat de danys : 67

Imprudència amb resultat de lesions : 25

Imprudència amb resultat de lesions i danys : 29

Negligència en la conducció de vehicle : 7

Imprudència simple : 12

Lesions i danys en baralla : 3

Lesions voluntàries : 1

Insults i danys : 1

Insults i lesions : 1

Insults : 4

Cops i danys : 1

Cops i ferides voluntàries : 5

Injúries : 4

Baralla i escàndol : 3

Lesions per agressió : 7

Alteració de l'Ordre públic : 3

Baralla : 2

Lesions en accident laboral : 1
Tràfic de moneda falsa : 1
Assocaicó de malfactors : 1
Negligència en la guarda d'animals : 2
Usurpació de funcions : 1

HOMES : 243

DONES : 31

Andorra la Vella, a 18 d'octubre 1.983